

RUD Utrecht
T.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 85242
3508 AE UTRECHT

Datum: 5 april 2023
Ons kenmerk: JK20230405
Betreft: Jaarverslag archivaris RUD Utrecht over 2022

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Dit is het jaarverslag over 2022 van de archivaris van de RUD, tevens provinciearchivaris van Utrecht. Als provinciearchivaris heb ik twee hoofdtaken onder de Archiefwet:

1. Het beheren van de provinciale archiefbewaarplaats voor blijvend te bewaren overheidsinformatie (archiefbescheiden) van de provincie en haar samenwerkingsverbanden, zoals de RUD en de recreatieschappen.
2. Het uitvoeren van wettelijk toezicht op de informatiehuishouding bij die overheidsorganisaties.

Volgens de Archiefverordening van de RUD krijgt u als dagelijks bestuur jaarverslagen over mijn toezichttaak. U geeft op basis van deze verslagen een verantwoording aan het algemeen bestuur. In dit jaarverslag schets ik de voornaamste ontwikkelingen in 2022. Tevens belicht ik openstaande aanbevelingen uit vorige jaarverslagen.

Informatie op Orde en toezichtprocessen 2022

In 2021-2022 heeft de RUD veel inspanningen verricht om verbeteringen in de informatiehuishouding mogelijk te maken, in vervolg op het project Informatie op Orde uit 2018. Die inspanningen kwamen vooral vanuit de afdeling Bedrijfsvoering. Een knelpunt was de aansluiting van de gebruikersorganisatie binnen de RUD op de verbeteringen. Hiervoor heb ik in het vorige jaarverslag een aanbeveling voor het bredere management opgenomen: de verbeteringen gaan pas echt werken als iedereen in de organisatie er gebruik van maakt. De status van die aanbeveling vindt u in de bijlage bij dit verslag.

Halverwege 2022 overleed de specialist informatiebeheer van de RUD, Robert Hellings plotseling. Dat was allereerst persoonlijk een vreselijke schok voor iedereen. Maar ook werd duidelijk hoeveel kennis van de informatiehuishouding bij de RUD in één persoon was verenigd. Veel uitvoerende werkzaamheden moesten tijdelijk worden opgevangen, maar ook bij projecten werd de kennis van Robert node gemist. In haar pogingen om die leemte in te vullen, heeft de RUD veel last gehad van het krimpende aanbod van informatiespecialisten. Hierdoor bleven veel zaken liggen bij de RUD, waaronder een doorlopend vervolg op Informatie op Orde. In december is het uiteindelijk gelukt om een junior-informatiespecialist bij de RUD te krijgen.

Ik heb met de RUD afgestemd dat mijn in 2022 geplande inspectie (follow-up op een eerder onderzoek) omgezet zou worden in coaching voor de nieuwe collega. De geplande inspectie is opgeschoven naar de komende twee jaar. Dit wordt verwerkt in de samenwerkovereenkomst van de RUD met Het Utrechts Archief voor 2023-2024. Mijn geplande advies over het kwaliteitssysteem voor informatiehuishouding van de RUD schuift ook door, evenals de start van jaarlijkse rechtmatige vernietiging van digitale dossiers bij de RUD.

Omgevingswet en informatiehuishouding, en de DAP's van de RUD

In voorliggende jaren was de RUD betrokken bij de handreiking voor informatiehuishouding van het interbestuurlijke programma Aan de slag met de Omgevingswet. De 'dossiers afspraken en procedures' (DAP's) van de RUD met haar opdrachtgevers worden in de handreiking als goed voorbeeld aangehaald. In 2022 wilde de RUD deze DAP's actualiseren naar de Omgevingswet, samen met informatiespecialisten van de RUD-gemeenten en de provincie. Dat is mede door het overlijden van Robert nog niet gelukt.

Wel is 'Informatiehuishouding en archief' een hoofdonderwerp geworden in de bestuurlijke intentieovereenkomst van de Regiosamenwerking Omgevingswet Utrecht. Het algemeen bestuur van de RUD heeft in november ingestemd met deze overeenkomst. In de loop van 2022 heeft Het Utrechts Archief samen met de Regiosamenwerking een aantal webinars georganiseerd om een regionaal model-DAP handen en voeten te geven. De RUD en de OdrU hebben hier ook bijdragen aan geleverd. Ook heeft de RUD verder gewerkt aan de samenwerking op informatievlak met de OdrU, onder andere voor het knooppunt voor bodeminformatie.

Vijfheerenlanden, finale ingreep bodeminformatie

Zoals u in de vorige jaarverslagen al kon lezen, is de overdracht van de bodembestanden rond de herindeling van Vijfheerenlanden een blok aan het been van zowel de RUD als de OdrU. Veel bodemrapporten en -dossiers uit Zuid-Holland konden niet teruggevonden worden, nadat ze naar de beheerapplicatie van de RUD waren verplaatst. Daarnaast kon het overdrachtsproces niet voldoende gereconstrueerd worden. Daarom is in december besloten om de hele import van bestanden die vanuit de Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid waren aangeleverd, nog een keer uit te voeren en goed te controleren en documenteren. Ik verwacht dat daarmee het hele proces en de rechtmatigheidsverklaring in 2023 zijn afgerond, hopelijk met zoveel mogelijk vindbare brondocumenten.

Resteren nog de aanbevelingen van de vorige jaarverslagen. Die vindt u in de bijlage bij deze brief. De bevindingen van 2022 geven geen aanleiding voor een nieuwe aanbeveling. Ik neem de archivarissen van de RUD-gemeenten mee in deze verslaglegging, zodat zij ook als toezichthouders op de hoogte blijven. Als u vragen heeft naar aanleiding van dit verslag, dan ben ik vanzelfsprekend beschikbaar om hierop een antwoord te geven.

Met vriendelijke groet,

V.J. (Joost) van Koutrik MA
provinciearchivaris van Utrecht
q.q. archivaris van de RUD Utrecht

Bijlage: Stand van zaken aanbevelingen uit vorige jaarverslagen

In vorige jaarverslagen heb ik een aantal aanbevelingen uitgebracht, gericht op de informatiehuishouding bij de RUD. Deze aanbevelingen betreffen zaken die op hoger (bestuurlijk) niveau aandacht vragen, en waarvan de invulling langer gaat duren. Hieronder volgt de stand van zaken omtrent die aanbevelingen aan het einde van 2022, aan de hand van een 'stoplichtmodel':

- **Groene** aanbevelingen zijn ingevuld en geborgd. Die komen volgend jaar niet terug.
- **Oranje** aanbevelingen staan nog open en komen volgend jaar wel terug.
- **Rode** aanbevelingen zijn urgent: als daar komend jaar niets mee gebeurt dan heeft de RUD daar echt last van.

2018-1
on hold
tot 2024

Stel in 2019 nieuwe beleidsregels vast voor het digitaal informatiebeheer bij de RUD, ter vervanging van de huidige Archiefverordening en Besluit informatiebeheer. Laat deze opstellen in samenhang met het informatiebeleidsplan en aanpalende kaders van de RUD voor informatiebeveiliging en gegevensbescherming, en in afstemming met de provinciale en gemeentelijke ketenpartners.

In 2020 heeft een informatieadviseur bij de RUD al gewerkt aan een concept voor deze beleidsregels, in samenhang met het bredere informatiebeleid van de RUD. Afgesproken is om de definitieve vaststelling samen te laten vallen met de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet. Volgens de planning begin 2023 van de ministeries van OCW en BZK zou de nieuwe Archiefwet medio 2024 in werking moeten treden.

2019-1
start in
2023
weer

Laat onder het programma Informatievoorziening op Orde in 2020 een rechtmatigheidsprocedure uitwerken en vaststellen voor vernietiging van informatiebestanden. Betrek hierbij de FG en CISO binnen de RUD, de opdrachtgevers van de RUD i.v.m. vereist mandaat, en de reeds uitgewerkte procedure van Recreatie Midden-Nederland.

De planning van Informatie op Orde is wat deze procedure betreft niet gehaald in 2022. De informatieadviseur van de RUD heeft wel een conceptversie uitgewerkt. Dit pakken we in 2023 verder op. Zover mij bekend zijn de functionarissen gegevensbescherming (FG) en de informatiebeveiliging (CISO) nog niet betrokken bij deze procedure.

2019-2
eerste
aanzet

Maak komende jaren afspraken met de opdrachtgevers van de RUD, over overbrenging onder de Archiefwet van blijvend te bewaren digitale informatie die voortkomt uit gemandateerde taken van de RUD, en die dus onder zorgdragerschap van de opdrachtgevers valt. Borg het maken van deze afspraken in de plannen voor de langere termijn.

De DAP's van de RUD met haar opdrachtgevers bieden al een eerste aanzet voor deze afspraken, maar de concretisering hiervan liet in 2021 en 2022 nog op zich wachten. Die concretisering nemen we mee in de actualisering van de DAP's. Dit zal ook in samenspraak met de gemeentearchivarissen van de deelnemers gebeuren.

2020-1
urgent

Zorg in samenspraak met het bestuur van de OdrU, voor voldoende voorzieningen en afspraken voor duurzame beschikbaarheid van goede bodeminformatie bij de omgevingsdiensten en juiste afhechting van de 'warme overdracht' van bodemtaken onder de Omgevingswet.

De 'warme overdracht' van bodemtaken loopt wel bij de provincie en de RUD, maar is nog niet geheel afgerond in 2022. Deze aanbeveling was vorig jaar al urgent: de invoerdatum van de Omgevingswet was toen gepland op 1 januari 2023. Dit is definitief 1 januari 2024 geworden.

Ik houd in afstemming met de gemeentearchivarissen toezicht op de eenduidige doorvoer hiervan. (Zie ook de paragraaf 'Bodem en ondergrond' in het algemene Jaarverslag RUD 2022.) Op bestuurlijk niveau zou ik ook uw aandacht hiervoor willen vragen bij de provincie en gemeenten, zodat de RUD en de OdrU met kwalitatief voldoende bodembestanden door kunnen in 2024.

2021-1
start in
2023
weer

Laat de RUD-organisatie in brede zin blijk geven van de gewaarwording dat iedereen verantwoordelijkheid heeft voor een goede informatiehuishouding. Laat het management deze verantwoordelijkheid verankeren in de governance van ieder team.

In 2022 moesten meer mensen bij de RUD hun eigen informatiebeheer verrichten, maar dat was eerder uit nood geboren dan een bewuste beleidskeuze. Onvoldoende bewustwording is niet alleen bij de RUD een probleem, maar bij nagenoeg de hele overheid: informatiehuishouding wordt nog te veel beleefd als een aangelegenheid voor Bedrijfsvoering, ICT en de 'klassieke' Documentaire informatievoorziening (DIV). Maar dit raakt al jaren alle medewerkers binnen de RUD die een laptop en een mailbox hebben gekregen. En dat is vrijwel iedereen.

Dit geldt overigens niet alleen voor beheer van documenten: bij datakwaliteit is dit minstens net zo belangrijk. Deze aanbeveling is daarom ook relevant voor voorzieningen zoals het knooppunt voor bodeminformatie. Ik zal in 2023 met de RUD bespreken hoe het management de aandacht hiervoor binnen de RUD structureel in de organisatie belegd krijgt.